

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pk.II.20.746/2017/2. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Bába István ügyvéd által képviselt kérelmezőnek a **Csongrád Megyei Területi Választási Bizottság** 2017. augusztus 20. napján kelt 2/2017. (VIII.20.) TVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme folytán indult nemperes eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t:

A Csongrád Megyei Területi Választási Bizottság 2/2017. (VIII.20.) TVB számú határozatát - **(település neve)** Helyi Választási Bizottságának 42/2017. (VIII.15.) HVB számú határozatára is kiterjedő hatállyal - részben, az alábbiak szerint megváltoztatja.

Megállapítja, hogy **(személy neve)**, **(település neve)** polgármestere a „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ” megnevezésű szórólap önkormányzati képviselőjelöltekre vonatkozó közlésével megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. tv. 2. § (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt - a választás tisztaságának megővésére, valamint a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőségre vonatkozó - alapelveket.

A jogsértőt a választási kampány szabályainak megsértése miatt 50 000 (ötvenezer) Ft bírsággal sújtja.

Ezt meghaladóan a Csongrád Megyei Területi Választási Bizottság 2/2017. (VIII. 20.) TVB számú határozatát helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárás illetékéből a kérelmező 5000 (ötezer) Ft-ot köteles viselni, míg az ezt meghaladó 5000 (ötezer) Ft-ot a Magyar Állam viseli.

Megállapítja, hogy a kérelmező jogosult visszaigényelni az állami adóhatóságtól 5000 (ötezer) Ft eljárási illetéket.

A végzés ellen tovább jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

(település neve) Nagyközségben 2017. év nyarán - közelebbről meg nem határozható időpontban - „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ”, valamint „POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” megnevezéssel szórólapok kerültek terjesztésre - a rendelkezésre álló adatok szerint - a helyi lakosok postaládáiba történő elhelyezés útján. Mindkét szórólapon annak kiadójaként „**(személy neve)** - **(település neve)** polgármestere” szerepel, címzettjei pedig az **(település neve)**-i lakosok. A szórólapokon található szöveg alatti alapháttér zöldes színű virágmotívumokat tartalmaz, amely alapháttér lényegében megegyezõ az **(település neve)** Nagyközség Önkormányzata által 2017-ben kiadott „Lakossági fórum” és „Kerekasztal beszélgetés” megnevezésű szórólapok alapháttérével. A „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ” szórólapon **(személy neve)**, **(település neve)** jelenlegi polgármestere arról tájékoztatja az **(település neve)**-i lakosokat, hogy a 2017. szeptember 10. napjára kiírt időközi választáson polgármester-jelöltként fog indulni, felsorolja továbbá tíz képviselőjelölt nevét azzal, hogy ők **(település neve)** „valóban független képviselőjelöltjei”. Ezen túl a szórólap tájékoztatást tartalmaz az elmúlt időszak egyes eredményeiről. A szórólap az alábbi mondattal zárul: „Kérem Önöket, hogy

szavazataikkal támogassák **(település neve)** további fejlődését és az „**(település neve)** legyen az **(település neve)**-ieké !”, valóban független képviselőjelöltjeit !”

A „POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” megnevezésű szórólap tartalma szerint **(személy neve)**, **(település neve)** polgármestere ajándékkal kívánt kedveskedni az **(település neve)**-ieknek a 2017. július 29. és 30. napján megrendezésre kerülő Szent Anna Napi Búcsú alkalmából oly módon, hogy a szórólap alján található - a szórólapról leválasztható - és **(település neve)** Nagyközség Polgármesteri Hivatalának bélyegzőlenyomatát tartalmazó ingyenjegy a szórólapon felsorolt eszközök egyikén egy kör megtételére jogosítja fel a jegy birtokosát. A szórólapon rögzítésre került: „A jegyek finanszírozása nem közpénzből történik !”.

A kérelmező, mint a helyi választási bizottság 15/2017. (VII.31.) számú határozatával nyilvántartásba vett független egyéni listás önkormányzati képviselőjelölt a fenti két szórólappal szemben 2017. augusztus 11. napján kifogást nyújtott be **(település neve)** Nagyközségi Helyi Választási Irodáján arra hivatkozva, hogy a szórólapok megsértették a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. tv. (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdésének a) és c) pontjaiban foglalt alapelveket. Álláspontja szerint a kifogással érintett szórólapok alkalmasak a választói akarat befolyásolására, és ezáltal sértik a választás tisztaságának és a jelöltek esélyegyenlőségének az elvét, tévesen ugyanis azt a látszatot keltik, hogy **(település neve)** Nagyközség Önkormányzata kampányol a polgármester és a lapon név szerint megjelölt képviselőjelöltek mellett. Erre utal megítélése szerint, hogy a szórólapok háttere a település arculati elemeit (szín, virágos motívum) használja, továbbá az a tény, hogy a „POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” megnevezésű szórólapon a Polgármesteri Hivatal pecsétje is szerepel. Kérte az általa hivatkozott választási alapelvek megsértésének megállapítását, **(személy neve)**nal szemben bírság kiszabását, valamint nevezett felszólítását arra, hogy a jövőben tartózkodjon a megtévesztő szórólapok kiadásától. Kérte ezen túl, hogy a HVB vizsgálja, közpénzből történt-e a szórólapok elkészítési költségeinek fedezése, továbbá, hogy mit jelent a „valóban független képviselőjelölt” megnevezés.

(település neve) Helyi Választási Bizottsága a 42/2017. (VIII.15.) számú határozatával a kifogást elutasította. Határozatának indokolása szerint „A POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” megnevezésű szórólapot érintően előterjesztett kifogás érdemben nem vizsgálható, mivel annak előterjesztésével a kérelmező elkésett. Kifejtette, a szórólap a 2017. július 29. és július 30. napja között megrendezésre kerülő Szent Anna Napi Búcsúra készült, és feltételezhetően a rendezvényt megelőzően került szórásra. Megállapította, hogy a 2017. július 30. napja és a kifogás benyújtása között eltelt időszakban a mindennapi élet tapasztalatai szerint elég időnek el kellett telnie ahhoz, hogy minden háztartás kiürítse a postaládáját.

A „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ” megnevezésű szórólappal szembeni kifogást érdemben vizsgálta, és annak eredményeként azt megalapozatlannak ítélte. Kiemelte, a településnek nincs védjegyoltalom alatt álló „arculati eleme”, emellett **(település neve)** Község Önkormányzat Képviselő-testületének az **(település neve)** Község jelképeinek

megalkotásáról és használatáról szóló 25/1998. (IX.25.) számú rendelete sem tartalmaz rendelkezést a hivatkozott arculati elemre vonatkozóan, így a szórólap háttérének mintázata nem kelti azt a látszatot, hogy **(település neve)** Nagyközség Önkormányzata kampányol **(személy neve)** polgármesterjelölt, valamint a szórólapon feltüntetett tíz képviselőjelölt mellett.

A helyi választási bizottság határozatával szemben a kérelmező fellebbezést terjesztett elő, amelyet a Csongrád Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) a 2/2017. (VIII.20.) TVB számú határozatával megalapozatlannak minősített, és erre figyelemmel az **(település neve)** Helyi Választási Bizottságának 42/2017. (VIII. 15.) HVB határozatát helybenhagyta.

Határozatának indokolása szerint a HVB mulasztásos törvénysértést követett el, mivel a Ve. 214. § (1) bekezdésében megállapított határidőn túl hozta meg döntését, azonban ez az ügyet érdemben nem befolyásolta. Rámutatott, a helyi választási bizottság helyesen állapította meg, hogy a „POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” megnevezésű szórólapot érintő kifogás elkésztetten került előterjesztésre. A „POLGÁRMESTERI TÁJKOZTATÓ” megjelölésű szórólapra vonatkozó fellebbezést a határozatban írtak szerint érdemben vizsgálta, ennek keretében annyit rögzített, hogy nem állapítható meg, ki, mikor készítette és dobta be a választópolgárok postaládájába a szórólapot, az azzal kapcsolatos tevékenység nem tekinthető folyamatosan fennálló tevékenységnek, és a TVB-nek nincs információja arról, hogy a szórólap postaládákba való eljuttatása többször ismétlődve történt volna meg, így a folyamatos tevékenység nem bizonyított. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a szórólap formája és tartalma aggályos lehet. Utalt továbbá arra, hogy a helyi választási irodától kapott tájékoztatás szerint a szórólapok előállításával, sokszorosításával és postázásával **(település neve)** Nagyközség Önkormányzatát semmilyen költség, az apparátust pedig semmilyen munkavégzés nem terhelte.

A Területi Választási Bizottság határozatával szemben a kérelmező felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben kérte a TVB határozatának megváltoztatásával a kifogásolt szórólapok kapcsán a jogszabálysértés tényének megállapítását, **(személy neve)** polgármesterjelölt eltiltását a további jogszabálysértéstől, és vele szemben bírság kiszabását. A kifogásában és fellebbezésében írt álláspontját fenntartva az általa korábban kifejtetteket kiegészítve kiemelte, hogy a szórólap a Ve. 140. §-ában megjelölt kampányeszközök közül a plakát kategóriába tartozik, ezért mindaddig megvalósítja a jogsértést, amíg azt el nem távolítják. Érvelése szerint az eltávolítás úgy mehetne végbe, hogy a szórólap kiadója egy újabb szórólappal közli a lakossággal azt, hogy a korábbi szórólap tartalmát ne vegyék figyelembe, vagy oly módon, hogy a kiadott szórólapokat egyesével visszakéri a lakosoktól. Véleménye szerint ennek hiányában a szórólap, mint plakát a kampány teljes ideje alatt alkalmas a választói akarat befolyásolására. Mindezek alapján megítélése szerint mind a HVB, mind a TVB tévesen minősítette elkésztettnek a „POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” megnevezésű szórólapot érintő kifogását. Érvelése szerint a TVB „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ” megnevezésű szórólapra vonatkozó határozata ellentmondásos, egyfelől ugyanis helybenhagyta az első fokon eljáró HVB döntését, ugyanakkor határozatának indokolásában azt rögzítette, hogy az

érintett szórólap formája és tartalma aggályos lehet.

A felülvizsgálati kérelem részben alapos.

Az ítéltábla elsődlegesen azt vizsgálta, helyesen minősítette-e elkésettnek a helyi és a területi választási bizottság a „POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” című szórólapot érintően a kérelmező részéről előterjesztett kifogást.

A Ve. 209. § (1) bekezdése szerint a kifogás előterjesztésének határideje három nap, amelyet a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésének időpontjától kell számítani. A (2) bekezdés értelmében folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartam alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete ilyen esetben nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll. Az idézett törvényi rendelkezésből kitűnően a határidő számításánál a jogszabálysértés elkövetésének időpontja számít, nem pedig annak észlelése, vagy az arról való tudomásszerzés időpontja. Ennek megfelelően ha az elkövetés időpontja megállapítható, de annak észlelése, vagy az arról való tudomásszerzés csak a 3 napos határidőn túl történik, az ez alapján benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani a Ve. 215 § b) pontja alapján. Az ún. állapotszerű jogszabálysértés esetében ugyancsak közömbös az észlelés időpontja, ilyen esetben a jogorvoslati határidő kezdete az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll. Jelen ügyben helyesen állapította meg mind a helyi, mind a területi választási bizottság, hogy a „POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” nevű szórólap szórására nyilvánvalóan a szórólapon hirdetett esemény időpontját, azaz 2017. július 29. napját megelőzően kerülhetett sor. Így annak elbírálása során, hogy ezen szórólapot érintően előterjesztett kifogás határidőben került-e benyújtásra, az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia - figyelemmel a kérelmező felülvizsgálati kérelmében kifejtettekre -, hogy az érintett szórólap kapcsán sérelmezett tevékenység egy adott cselekménnyel elkövetett, vagy ún. állapotszerű jogszabálysértés.

Arra helytállóan hivatkozott a kérelmező, hogy a Ve. 140. § a) pontja értelmében a plakát kampányeszköznek minősül, a 144. § (1) bekezdése értelmében pedig a plakát fogalmi körébe vonható a szórólap is. Nem osztja azonban az ítéltábla a kérelmezőnek azt az álláspontját, miszerint a plakát mint kampányeszköz valamennyi formájának felhasználásával megvalósuló jogszabálysértés folyamatosan elkövetett, azaz állapotszerű jogszabálysértésnek minősül. A köznapi értelemben vett plakát, azaz egy közterületen, előre meg nem határozható személyi kör által észlelhető módon, pl. hirdetőtáblán, falragasz formájában elhelyezett, választási kampánycélt szolgáló szöveg vagy képi ábrázolás valóban folyamatosan fennálló tevékenységnek minősíthető. Jelen ügyben azonban a kérelmező által állított jogsértés egyszeri alkalommal, azzal és akkor valósult meg, amikor az érintett szórólapok elhelyezésre kerültek az **(település neve)-i** lakosok postaládáiban. Téves a kérelmezőnek az az álláspontja, miszerint a jogsértő állapot mindaddig fennáll, amíg a kifogásolt szórólapok nem kerülnek „hatálytalanításra” egy újabb szórólappal, vagy összegyűjtésre a választópolgároktól. A Ve. 144. § (7) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint a plakátot a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani az, aki azt elhelyezte, vagy akinek érdekében elhelyezték,

nyilvánvalóan a közterületen kihelyezett plakátokra vonatkozik, nem pedig közvetlenül az egyes választópolgárokhoz eljuttatott szórólapokra, így a Ve. fenti rendelkezéséből sem vonható le az a következtetés, miszerint a jelen ügy tárgyát képező szórólapok választópolgárokhoz való eljuttatása folyamatosan fennálló tevékenységnek lenne minősíthető. Mindebből következően helyesen járt el mind a helyi, mind a területi választási bizottság, amikor a „POLGÁRMESTERI BÚCSÚFIA” nevű szórólappal szemben előterjesztett kifogás érdemi elbírálását annak elkésett előterjesztésére figyelemmel mellőzte.

A területi választási bizottság határozatának a „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ” című szórólappal kapcsolatos fellebbezésre vonatkozó indokolási része nem értelmezhető, abból nem derül ki egyértelműen, hogy a területi választási bizottság a határidőben benyújtott kifogás ellenére miért hagyta helyben a helyi választási bizottság ezen szórólapot érintő döntését annak ellenére, hogy az érintett szórólapot annak formáját és tartalmát tekintve egyaránt aggályosnak ítélte. Ugyanakkor az ítéletábra nem ért egyet a helyi választási bizottság e szórólapot érintő döntésének indokaival sem. Kétségtelen, hogy a szórólap egy olyan tartalmú véleményt tükröz, miszerint a helyi képviselőjelöltek közül azok a valóban független és kizárólag a település érdekeit szem előtt tartó jelöltek, akiket a szórólap név szerint megjelöl. Önmagában ez a tartalom a véleménynyilvánítás szabadságából, mint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében deklarált alkotmányos alapjogból fakadóan nem jelentené a kérelmező által hivatkozott választási alapelvek sérelmét. Tény azonban, hogy az érintett szórólap kiadójaként **(település neve)** jelenlegi polgármestere, **(személy neve)** került feltüntetésre. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011 évi CLXXXIX. tv. 65. §-a értelmében az önkormányzat fő döntéshozó szervének, a képviselő-testületnek a polgármester az elnöke, ő hívja össze és vezeti a képviselő-testület ülését, valamint képviseli a testületet. Ebből következően a polgármester e minőségében tett nyilatkozatát a választópolgárok jelentős része akként értelmezheti, hogy azzal a polgármester az általa képviselt önkormányzat döntését, illetve álláspontját juttatja kifejezésre. Helytállóan hivatkozott a kérelmező arra is, hogy a felülvizsgálati kérelméhez csatolt önkormányzat által kiadott szórólapok megjelenési formája, háttere lényegében azonos a kérelmező kifogásával érintett szórólapok hátterével, ami arra utal, hogy a polgármester az általa kiadott szórólapokhoz az önkormányzat által használt, és ezáltal az önkormányzatra utaló papírlapokat használta fel. Mindez alkalmas lehetett arra, hogy az érintett szórólapot olvasó választópolgárokban azt a képzetet keltse, hogy az önkormányzat által kibocsátott kiadványról van szó. Mindezek alapján az ítéletábra egyetért a kérelmezőnek azzal az álláspontjával, miszerint a „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ” megtévesztő irat, azt a látszatot kelti, hogy **(település neve)** Nagyközség Önkormányzata a 2017. szeptemberi időközi választásokon a szórólapon név szerint megjelölt képviselőjelölteket, illetőleg **(személy neve)** polgármesterjelöltet támogatja, nevezetteket tartja alkalmasnak a polgármesteri, illetve a képviselői tisztségek betöltésére. Míg egy politikai párt, civil szervezet, vagy valamely magánszemély politikai, illetve választási kérdésben való véleménynyilvánítása a szabad véleménynyilvánítás jogának alkotmányos kereteit nem lépi túl, addig egy önkormányzat, illetőleg önkormányzati képviselő-testület részéről megnyilvánuló, vagy annak tulajdonítható vélemény más megítélés alá esik. Egy

demokratikus jogállamban a megválasztott képviselő-testületnek az adott település egész lakosságát kell képviselnie, pártpolitikai céloktól függetlenül a település egésze érdekeinek figyelembe vételével kell feladatait ellátnia. Mindezek következtében sem az önkormányzat, illetve annak fő döntéshozó szerveként a képviselő-testület, sem az önkormányzatot képviselő polgármester nem nyilváníthat véleményt arról, mely képviselő-jelölteket tart leginkább alkalmasnak a képviselőre háruló feladatok ellátására, az ilyen tartalmú vélemény-nyilvánítása ugyanis alkalmas a választópolgárok választási akaratának a befolyásolására. .

A kérelmező a „POLGÁRMESTERI TÁJKOZTATÓ” elnevezésű szórólappal kapcsolatos kifogását arra alapította, hogy az abban foglaltakkal **(személy neve)** polgármester megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt alapelveket, azaz a választás tisztaságának megóvására, valamint a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőségre vonatkozó alapelveket. Megsérti mind a választás tisztaságának, mind az esélyegyenlőségnek az alapelvét az, aki úgy gyakorolja jogait, teljesíti kötelezettségét, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, hogy annak eredményeképpen közvetlenül, vagy közvetve a választópolgári akarat szabad kifejezését korlátozza, különösen, ha a választókat megtéveszti, és ezáltal politikai ellenfelei választási esélyeit csökkenti. **(személy neve)** polgármester azáltal, hogy a fent részletezettek szerint azt a látszatot keltette, hogy a saját, valamint a név szerint megjelölt képviselőjelöltek megválasztását támogatja az önkormányzat, a választókat megtévesztette, a név szerint meg nem jelölt képviselőjelöltek és polgármesterjelöltek választási esélyeit csökkentette, és mindezzel megsértette a hivatkozott alapelveket.

A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a területi választási bizottság határozatát a „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ” megnevezésű szórólapot érintő részében - a helyi választási bizottság határozatára is kiterjedően - megváltoztatta a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján és megállapította, hogy **(személy neve)** polgármester a „POLGÁRMESTERI TÁJÉKOZTATÓ” megnevezésű irattal megsértette a választás tisztaságának megóvását, valamint a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget előíró választási alapelveket. A rendelkezésre álló adatok szerint **(személy neve)** egyszeri jogszabálysértést követett el, s miután nem merült fel arra vonatkozó adat, hogy további jogszabálysértés elkövetésétől kellene tartani a részéről, az ítéltábla indokolatlannak tartotta nevezett további jogszabálysértéstől történő eltiltását. A jogsértés súlyát mérlegelve a Ve. 218. § (2) bekezdés d) pontja alapján szabott ki nevezettel szemben bírságot a rendelkező részben foglaltak szerint. Ennek során mérlegelte, hogy a jogsértés a helyi lakosok széles körét érintette, és alkalmas volt az időközi választás eredményének befolyásolására.

A felülvizsgálati kérelem részbeni eredményességére figyelemmel rendelkezett úgy a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a alapján, hogy a felülvizsgálati eljárás illetéket részben a kérelmező, részben a Magyar Állam viseli. Az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja alapján állapította meg, hogy - az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja szerint az ügyben irányadó illetékfeljegyzési jogra figyelemmel

- előzetesen szükségtelenül lerótt illetékből az állam által viselendő illetékrészt visszaigényelheti.

A Ve. 232. § (5) bekezdésében foglaltak szerint állapította meg, hogy az ítélőtábla határozata elleni további jogorvoslat lehetősége kizárt.

Szeged, 2017. augusztus 25.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Mezőlaki Erik sk.
táblabíró